

18.12.1878: Ο ΣΕΡ ΓΚΑΡΝΕΤ ΓΟΥΛΣΛΗ ΚΑΘΙΕΡΩΝΕΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΟΝ ΘΕΣΜΟ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ.

Οι βρετανικές δυνάμεις αποβιβάζονται στο λιμάνι της Λάρνακας. Γκραβούρα του London Times Illustrated της 18^{ης} Αυγούστου του 1878

Με την άφιξη των Αγγλων στην Κύπρο το 1878 στο νησί δεν υπήρχαν, εκτός από το Κονάκι, δημόσια κτίρια, αλλά ούτε και δρόμοι και άλλα έργα υποδομής.

Για να γίνουν όλ' αυτά χρειάζονταν εργατικά χέρια και ο Πρώτος Υπατος Αρμοστής Σερ Γκάρνκετ Γούλσλι κατέληξε στην απόφαση να υποχρεώσει τους κατοίκους να εργάζονται για τις ανάγκες της διοίκησης υπό μορφή φορολογίας ή αν δεν ήθελαν να πληρώνουν ένα ποσό χρημάτων ως αντάλλαγμα προκειμένου να γίνουν τα απαραίτητα έργα.

Για τη δημιουργία των έργων αυτών ο Σερ Γκάρνκετ στηρίχθηκε στον υφιστάμενο τουρκικό νόμο.

Για την καταναγκαστική εργασία η Κεντρική Κυβέρνηση στο Λονδίνο είχε στην αρχή κάποιες επιφυλάξεις, οι οποίες όμως τελικά ξεπεράστηκαν εν όψει του δημόσιου ωφέλους που θα προέκυπτε για όλους- Κυπρίους και Αγγλους.

Για την πρόθεση του να εφαρμόσει καταναγκαστικά έργα ο Σερ Γκάρνκετ ενημέρωσε το Μαρκήσιο του Σώλσμπερι (υπουργό Εξωτερικών της Βρετανίας) στις 20 Σεπτεμβρίου 1878 (Αλληλογραφία από τα Parliamentary Papers):

"Σύμφωνα με τον τουρκικό νόμο, εάν απαιτείται εργασία για την κατασκευή ή βελτίωση ενός δρόμου ή άλλης δημόσιας εργασίας ζητείτο τέτοια από τα πλησιέστερα χωριά, τα οποία ήσαν υποχρεωμένα να την παράσχουν στην Κυβέρνηση, η οποία καθόριζε και την τιμή της εργασίας αυτής.

Εάν το ποσό ήταν χαμηλότερο από εκείνο της αξίας της εργασίας που προσφερόταν, στην αγορά, τα ενδιαφερόμενα χωριά ήσαν υποχρεωμένα να καταβάλλουν τη διαφορά στους άνδρες που απασχολούνταν.

Προς το παρόν παρόλον ότι πληρώνω μεγάλο ποσό (ένα σελίνι τρεις πένες την ημέρα) για εργασία, εξασφαλίζω πολύ λίγη εργασία από τους τεμπέληδες και ακίνητους Κυπρίους που είναι καλοί να δέχονται τα χρήματά μας και τακτικά το σκάνε για τα χωριά τους.

Ποτέ δεν μπορώ να υπολογίσω ότι θα έχω τους ίδιους άνδρες για πολλές μέρες μαζί και κάποτε οι εργαζόμενες ομάδες μειώνονται σε μικρά ποσοστά από τον αριθμό αυτών που απουσιάζουν.

Για να καταστεί αυτή η χώρα σε πολύτιμη κατοχή, στην πραγματικότητα, εάν πρόκειται να δείξουμε ότι είμαστε ικανοί να την Κυβερνούμε, πρέπει να

κάνουμε δρόμους τον επόμενο χρόνο και να γίνουν έργα καλλιέργειας. Βρίσκομαι σε απόγνωση για να επιτύχω αυτά τα δημόσια έργα, εκτός εάν μου επιτραπεί να επιβάλω αναγκαστική εργασία με καλό ποσό πληρωμής (ένα σελίνι την ημέρα για παράδειγμα από τις κοινότητες).

Θα προτείνω όπως συζητηθεί το θέμα στο Νομοθετικό Συμβούλιο και ενεργώντας με τη συμβουλή των τριών μελών που προέρχονται από τη νήσο, να επιτύχω Νόμο για το όλο θέμα προσέχοντας να μη επέμβω στις εργασίες των γεωργών.

Δεν θα ήθελα να συζητήσω το θέμα στο Συμβούλιο μέχρις ότου διαβεβαιωθώ ότι το Υπουργείο συγκατατίθεται στη γενική αρχή, δηλαδή να επιμένω όπως ο κόσμος προμηθεύει εργασία για τα δημόσια έργα γενικής φύσεως, μια αρχή που εφαρμόζεται στην Ινδία και πιστεύω σε όλες τις ανατολικές χώρες.

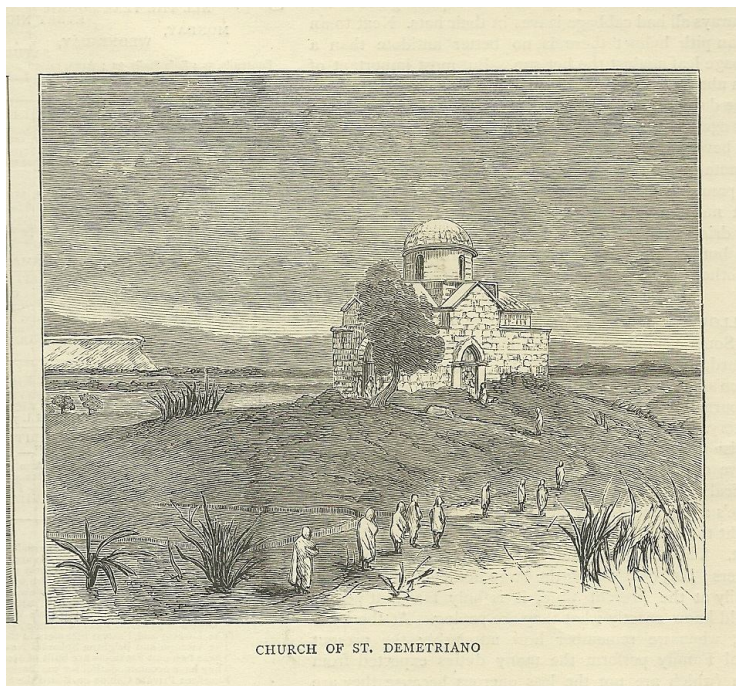
Σύμφωνα με τον τουρκικό Νόμο ο κάθε άνθρωπος είναι υποχρεωμένος να προσφέρει στο δημόσιο ορισμένο αριθμό εργασιμών ημερών, στους δρόμους 20 συνεχείς μέρες κάθε πέντε χρόνια κατά τη διάρκεια της περιόδου που αρχίζει την 1η Μαΐου και λήγει την 1ην Νοεμβρίου κάθε χρόνο.

Εγκρίνετε την καθιέρωση του Νόμου αυτού, με αυτό το στόχο, ή να ενεργήσω με βάση τον υφιστάμενο Νόμο χωρίς να προχωρήσω στην ετοιμασία νέας Νομοθεσίας;"

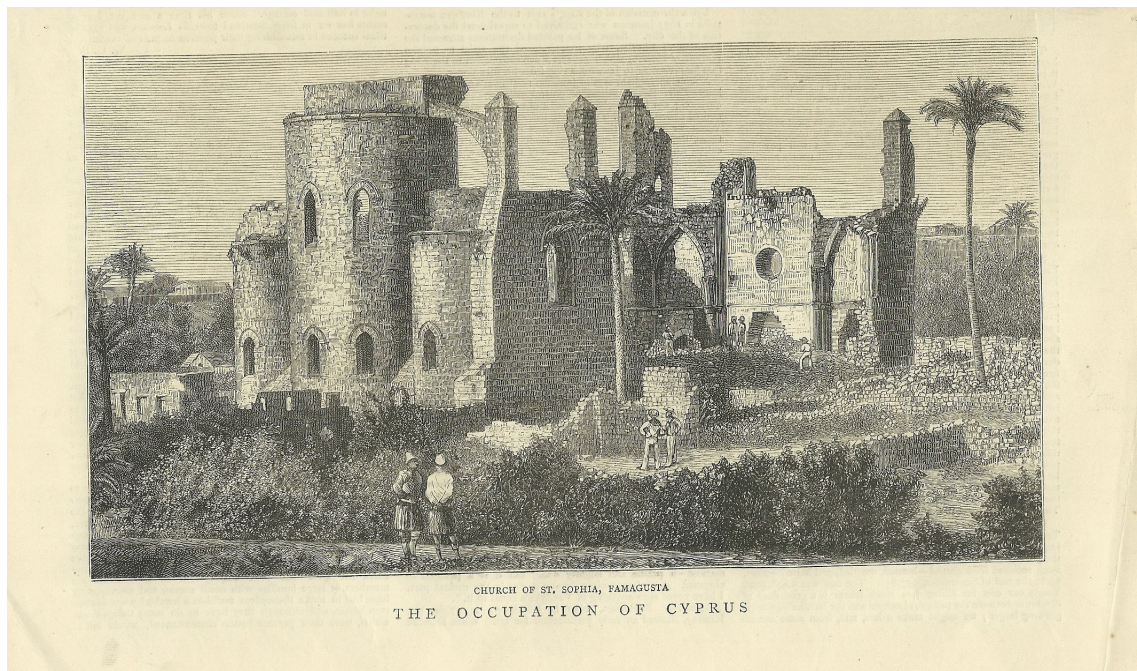
Ο Σώλσμπερι απάντησε καταφατικά και μάλιστα πολύ γρήγορα. Με μια επιστολή του στις 21 Οκτωβρίου 1878 επέτρεπε στο Γούλσλη να προχωρήσει, αλλά να μη επιβάλλει σε άτομα τιμωρίες, αλλά στις κοινότητες, γιατί αλλιώς θα κατηγορείτο η Αγγλία ότι επέβαλλε τη δουλεία:

"Μπορείτε", ανέφερε ο Μαρκήσιος του Σώλσμπερι στον Σερ Γκάρνερ, "να απαιτήσετε εργασία είτε με βάση τον παλιό Νόμο, είτε με βάση ένα νέο, όπως επιθυμείτε. Αλλά νομίζουμε ότι η τιμωρία θα πρέπει να απαστελεί πρόστιμο σε χωριό και να μη πέφτει στα άτομα. Αλλιώς θα κατηγορηθούμε ότι καθιερώνουμε τη δουλεία".

Μόλις πήρε τη έγκριση του Σώλσμπερι ο Γούλσλη προχώρησε στις αποφάσεις του και στις 16 Δεκεμβρίου 1878 εξέδωσε διάταγμα με το οποίο υποχρέωνε όλους από ηλικίας 18-60

The Graphic, 27.7.1878

The Graphic, 17.8.1878

χρόνων να προσφέρουν ενός μηνός εργασία στο κράτος με ημερομίσθιο παρόμοιο με εκείνο που προσφερόταν στην αγορά.

Άλλοι που δεν ήθελαν μπορούσαν να πληρώσουν και να εξαιρεθούν.

Ανέφερε σε επιστολή του στις 17 Δεκεμβρίου, 1878 προς το Σώλσμπερι, με την οποία έδινε λεπτομέρειες του Διατάγματος το οποίο και παρέθετε στη συνέχεια:

"Λόρδε μου.

Έχω την τιμή να σας διαβιβάσω αντίγραφο του διατάγματος, το οποίο ενέκρινε το Νομοθετικό Συμβούλιο της Κύπρου στις 16 τρέχοντος.

Αυτό το διάταγμα προβλέπει για εργασία στους κατοίκους στα δημόσια έργα, σύμφωνα με τον τουρκικό Νόμο επί του θέματος και σύμφωνα με το οποίο οι ικανοί άνδρες καλούνταν να προσφέρουν εργασία χωρίς ανταμοιβή για τέσσερις μέρες το χρόνο για την κατασκευή ή επιδιόρθωση των δημοσίων δρόμων.

Η απλήρωτη εργασία σπάνια αξίζει και ενώ πάντοτε δεν ικανοποιεί, απαιτεί πολυδάπανη επίβλεψη. Η χρήση τέτοιας εργασίας από την Κυβέρνηση της Κύπρου, έχει, ως εκ τούτου, καταργηθεί από αυτό το διάταγμα, και ενώ όλοι οι ικανοί άνδρες, με μερικές εξαιρέσεις, μεταξύ των ετών 18-60 χρόνων, είναι υπόχρεοι να εργασθούν για όχι πέραν των 30 ημερών κάθε χρόνο σε δημόσιες εργασίες, θα λαμβάνουν κατά τη διάρκεια της απασχόλησης τους τα ημερομίσθια, σύμφωνα με εκείνα που προσφέρονται στην αγορά εργασίας.

Αφέθηκα να ελπίζω ως εκ τούτου, ότι δυνατόν σπάνια ή ποτέ, εάν καταστεί αναγκαίο, να θέσω σε εφαρμογή αυτό το νόμο να το πράξω οποιαδήποτε στιγμή και οι πρόνοιες του δεν θα είναι βαριές με κανένα τρόπο για το λαό. Θα καταβληθεί φροντίδα πάντοτε όπως μη επιβληθεί σε βάρος των αγροτικών συμφερόντων.

Στη συνέχεια ο Αρμοστής Σερ Γκάρνερ Γούσλση παρέθετε το διάταγμα που είχε εκδόσει και στο οποίο αναφερόταν:

"Ενώ ήταν συνήθεια για τους κατοίκους της νήσου Κύπρου να συνεισφέρουν με την εργασία τους στην κατασκευή δρόμων και στην εκτέλεση άλλων εργασιών δημόσιας χρήσεως

WATERSIDE CAFÉ AT THE MARINA, LARNACA, CYPRUS.
FROM A SKETCH BY OUR SPECIAL ARTIST.

Σκηνή στη μικρή Μαρίνα της Λάρνακας

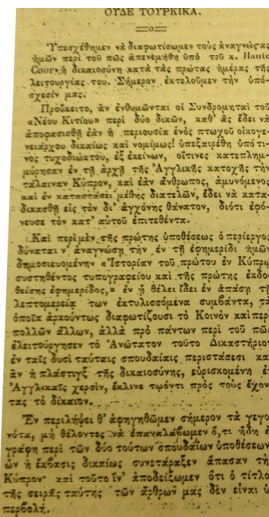
και στην εκτέλεση άλλων εργασιών δημόσιας χρήσης στη νήσο Κύπρο και ενώ αναμένεται να παράσχουν για τη συνέχιση αυτής της συνήθειας.

Ας γίνουν, ως εκ τούτου, από την Αυτού Εξοχότητα τον Υπατο Αρμοστή και γενικό διοικητή της νήσου Κύπρου, με τη σύμφωνη γνώμη του Νομοθετικού Συμβουλίου, τα εξής:

1. Αυτό το διάταγμα θα καλείται το "διάταγμα εργασίας για δημόσια έργα του 1878".

2. Το μήνα Ιανουάριο κάθε χρόνου θα ετοιμάζεται σε κάθε πόλη και χωριό της νήσου, από τον Κοινοτάρχη, βοηθούμενο από το συμβούλιο των γερόντων, κατάλογος όλων των ικανών ανδρών για εργασία, μεταξύ των ηλικιών 16 μέχρι 60 χρόνων σε τέτοια πόλη ή χωριό, αποκλεισμένων εκείνων που υπηρετούν την Κυβέρνηση της Κύπρου και των ιερέων και απεσταλμένων όλων των θρησκειών, και αυτός ο κατάλογος θα πρέπει να αναρτάται σε εμφανές σημείο της πόλης ή του χωριού.

3. Οποιοδήποτε πρόσωπο που θα αναφέρεται στον κατάλογο θα είναι υπόχρεο σε εργασία δημόσιας χρήσης για περίοδο όχι περαν των 11 συνεχών ημερών για δέκα ώρες την κάθε μια

ΝΕΟΝ ΚΙΤΙΟΝ 29/10
Απριλίου 1880. (Η
συνέχεια στην επόμενη
σελίδα)

μέρα και όχι πέραν των τριάντα ημερών για δέκα ώρες κάθε μέρα για κάθε χρόνο.

4. Θα είναι νόμιμο για το διοικητή οποιασδήποτε επαρχίας, τον κοινοτάρχη και το Συμβούλιο οποιασδήποτε πόλης ή χωριού σε όλη την επαρχία του, να εφοδιάζει για οποιαδήποτε εργασία δημόσιας χρήσης, που θα εκτελεσθεί στην επαρχία, μέσα σε λογική περίοδο από την ημέρα που θα ζητηθεί, ένα αριθμό ικανών ανδρών που δεν θα υπερβαίνουν το ένα τρίτο του ολικού αριθμού του αναφερόμενου καταλόγου.

5. Μετά τη λήψη της απαίτησης για εργασίας από το διοικητή όπως αναφέρεται ανωτέρω, ο Κοινοτάρχης και το Συμβούλιο του χωριού θα επιλέγουν με κλήρωση από τον

αναφερόμενο κατάλογο τον αριθμό των ανδρών που απαιτούνται για την εκτέλεση της εργασίας και ο κοινοτάρχης να συγκεντρώνει τους άνδρες που έχουν επιλεγεί.

6. Εάν οποιοσδήποτε κοινοτάρχης για να εξασφαλίσει εύνοια, ή για άλλο κίνητρο διαφθοράς είτε αποκλείει από την κανονική σειρά οποιοδήποτε πρόσωπο για να υπηρετήσει στα δημόσια έργα ή παραλείπει να αναθέτει σε οποιοδήποτε πρόσωπο που δεν υπερβαίνει τις πέντε λίρες ή σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

7. Θα είναι νόμιμο για κάθε πρόσωπο που αναφέρεται στον ανωτέρω κατάλογο, όταν κληθεί σε υπηρεσία, σε οποιαδήποτε δημόσια εργασία, να παράσχει αντικαταστάτη του που να εγκρίνεται από τον υπεύθυνο αξιωματικό για την τέτοια εργασία ή να πληρώνει προσωπικά για την εργασία δύο σελίνια την ημέρα για τέτοια περίοδο που θα ήταν ο ίδιος υπόχρεως να υπηρετήσει.

8. Πρόσωπο εργαζόμενο στα δημόσια έργα σύμφωνα με αυτό το Διάταγμα θα πληρώνεται για κάθε δεκάωρη εργασία, με ποσό όχι λιγότερο του ενός σελινίου την ημέρα.

9. Εάν μετά την αφαίρεση εκείνων που είναι εξουσιοδοτημένοι σε εξαίρεση από εργασία αντί πληρωμής, ο αριθμός των ανδρών που έχει καθορισθεί με την απαίτηση του διοικητή ως ανωτέρω, δεν θα εξευρίσκεται από οποιοδήποτε χωριό ή πολη, θα επιστρατεύεται από τον επαρχιακό διοικητή κάθε πρόσωπο που σκόπιμα απουσίαζε και αφού κληθεί κανονικά σύμφωνα με το Διάταγμα αυτό, θα του επιβάλλεται πρόστιμο πέντε λιρών για κάθε μέρα για την οποία θα απουσίαζε.

Εάν οποιοσδήποτε πρόσωπο ή πρόσωπο που υπόκειται σε πρόστιμο δεν το παραδώσουν στο διοικητή μέσα σε επτά μέρες από την ημέρα που θα δοθεί η ειδοποίηση στον κοινοτάρχη του χωριού, το ποσό του προστίμου θα λαμβάνεται από το διοικητή από κάθε σπίτι στο αναφερόμενο χωριό.

10. Κάθε πρόσωπο που απασχολείται σύμφωνα με το διάταγμα αυτό για δημόσια έργα, το οποίο χωρίς άδεια του υπεύθυνου αξιωματικού της απασχολούμενης ομάδας στην οποία

Ο Θ. Κωνσταντινίδης ολίγες ημέρες προ της 'Αγγλικής κατοχής έφερεν ένταλμα εξ Αιγυπτου εν τυπογραφείον. Υπεχρεώθη δὲ νὰ προσλάβῃ ὡς συντάκτην τοῦ φύλλου τοῦ "Ἀγγλον" τινὰ, ὅστις ὑπεσχέθη νὰ πείσῃ τὸν Μάγαν τῆς Κύπρου Ἀρμωστήν, ἵνα ἐπιτρέψῃ τὴν ἐκδοσιν Ἑλληνικῆς ἐφημερίδος, ὑπερ-ἡρνήθη τῷ Θ. Κωνσταντινίδῃ. Ὁ κύριος οὗτος, παρουσιασθεὶς κατὰ πρῶτον εἰς τὸ Κοινὸν ὡς ἀνταποκριτὴς τοῦ "Times" ἐδέχθη νὰ πληρωθῇ ὑπὸ τοῦ Θ. Κωνσταντινίδου τέσσαρας λίρας τὴν ἐβδομάδα καὶ νὰ συντάττῃ τὸ Ἀγγλικὸν μέρος τῆς ἐκδοθείσης τότε Ἀγγλοελληνικῆς ἐφημερίδος Cyprus. Ἀλλὰ μετὰ τινὰ καιρὸν, βλέπων ὁ Θ. Κωνσταντινίδης ὅτι τὰ ἐξόδα τοῦ τυπογραφείου ἐπὶ ὅσον συνεπεία τῶν ἀπειτήσεων τοῦ "Ἀγγλου" Συντάκτου τοῦ, παρεδέχτο, τῇ προτάσει αὐτοῦ, ν' ἀρήσῃ τὸ τυπογραφεῖον δι' ἓν ἔτος διὰ λὺμόν του, καὶ ἐπὶ τούτῳ συνετέλεσθησαν συμβόλαια, δι' ὧν ὑπεχρεοῦτο ὁ "Ἀγγλος, Πάλλερ καλούμενος, νὰ πληρώσῃ αὐτῷ τέσσαρας λίρας καθ' ἐβδομάδα, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ τυπογραφείου. Τί δὲ συνέβη; Τὴν αὐτὴν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Συμβολαίου τοῦ του ἡμέραν ὁ κ. Πάλλερ τίθησι τὸ τυπογραφεῖον ὡς ἐνέχειρον εἰς Ἀγγλικὸν οἶκον, συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ διευθύνοντος αὐτὸν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Κωνσταντινίδου, καὶ δανεῖζεται χρήματα. Τρεῖς μῆνες παρέργονται, ἵνα ἐννοήσῃ ὁ δυστυχὴς ἰδιοκτήτης ὅτι ἔχει ὡς συνετάρον ἄνθρωπον, ἐφ' οὗ δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνην. Αἱ πέντε λίραι, αἵτινες ἔπρεπε νὰ πληρώνωνται καθ' ἐβδομάδα δὲν ἐπληρώνοντο, καὶ ὅλαι αἱ μισθοδοσίαι τῶν ἐργατῶν καθυστεροῦντο. Ὁ Κωνσταντινίδης ἀναγκάζεται, καὶ δι' ἀναφορὰς τοῦ τῷ ζητεῖ τὰ καθυστερούμενα, ἐλπίζων ὅτι οὕτω θὰ ἔρριπτε τὸ Συμβόλαιον καὶ θὰ ἐλάμβανεν ὅπως τὸ τυπογραφεῖόν του, ἀφοῦ ὁ κ. Πάλλερ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του. Ἀλλ' ἡ ἀναφορὰ τοῦ εἶδει ν' ἀποσταλῇ εἰς τὴν πρωτεύουσαν.

Η δεύτερη συνέχεια του άρθρου του ΝΕΟΥ ΚΙΤΙΟΥ της 29/10 Απριλίου 1880 υπό τον τίτλο "Ουδέ τούρκικα". (Οι άλλες συνέχειες στις επόμενες σελίδες)

ανήκει, εγκαταλείψει την εργασία του, θα υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τη μια λίρα ή σε φυλάκιση με καταναγκαστικά έργα για περίοδο που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα.

11. Θα είναι νόμιμο στο διοικητή της επαρχίας να προβαίνει σε εγγραφές απαιτήσεις από ιδιοκτήτες υποζυγίων ή οχημάτων για απασχόληση σε οποιαδήποτε δημόσια εργασία σύμφωνα με το διάταγμα και οποιοδήποτε πρόσωπο σκόπιμα αμελεί να συμμορφωθεί με το διάταγμα θα υπόκειται σε πρόστιμο μιας λίρας.

12. Η πληρωμή για τη χρήση των υποζυγίων και οχημάτων θα καθορίζεται από καιρού εις καιρόν με ανακοίνωση που θα δημοσιεύεται στην επίσημη εφημερίδα της Κύπρου.

13. Στις πόλεις όπου υπάρχει Δημοτικό Συμβούλιο, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου θα θεωρείται ως ο Πρόεδρος της πόλης και το Δημοτικό Συμβούλιο, το Συμβούλιο για σκοπούς του Διατάγματος.

14. Όλα τα παραπτώματα σύμφωνα με το Διάταγμα αυτό θα δικάζονται συνοπτικά από το Διοικητή της επαρχίας, ο οποίος θα παρακάθεται μόνος του σε ανοικτό δικαστήριο.

15. Όλοι οι νόμιμοι κανονισμοί και συνήθειες σχετικά με την υποχρεωτική εργασία σε αυτή τη νήσο ακυρώνονται.

Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου, 1878.

Εκδίδω αυτό το Διάταγμα στο όνομα της Αυτής Μεγαλειότητας και εκ μέρους της.

Γκ. Γούσλη, 17 Ιανουαρίου, 1878".

Ο Σώλσμπερι μελέτησε το διάταγμα του Αρμωστή και διαφώνησε με το άρθρο 10 το οποίο προέβλεπε όπως κάθε πρόσωπο που εργοδοτείται και εγκαταλείπει χωρίς άδεια την εργασία του θα υπόκειται σε πρόστιμο ή φυλάκιση με καταναγκαστικά έργα ενός μηνός.

Στο Σώλσμπερι δεν άρεσε η φυλάκιση με καταναγκαστικά έργα γιατί αυτό δυνατό να εκλαμβάνονταν ως καθιέρωση της δουλείας.

Γι' αυτό κάλεσε τον Γούσλη να το ακυρώσει.

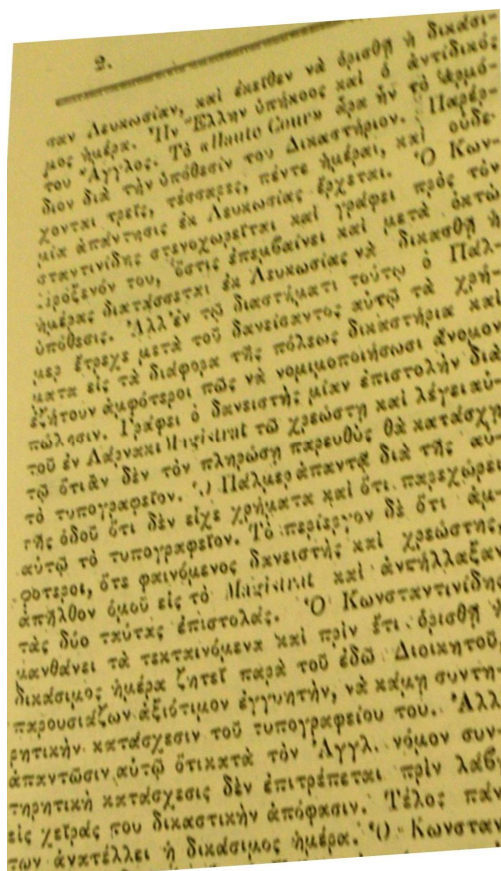
Ανέφερε σε επιστολή του στον Αρμωστή στις 20 Μαρτίου 1879:

" Κύριε,

Πήρα την έκθεσή σας της 17 Δεκεμβρίου και 3 Φεβρουαρίου στην οποία μου επισυνάπτετε και το διάταγμα για τα δημόσια έργα που έχει εγκριθεί από το Νομοθετικό Συμβούλιο.

Στην έκθεσή σας της 17 Δεκεμβρίου τονίζατε ότι το Διάταγμα ήταν κάτι το οποίο σπάνια ή σχεδόν ποτέ δεν θα τίθετο σε εφαρμογή αφήνοντας να διαφανεί ότι τότε τότε δεν σκοπεύατε άμεση απασχόληση των δυνάμεων που καλύπτονται από αυτό.

Ετσι δεν τίθετο θέμα επείγουσας φύσης να επικοινωνήσω μαζί σας σχετικά με αυτό και το θέμα αναβλήθηκε έναντι άλλων πιεστικών θεμάτων.

Η τρίτη συνέχεια του άρθρου του ΝΕΟΥ ΚΙΤΙΟΥ της 29/10 Απριλίου 1880 υπό τον τίτλο "Ουδέ τούρκικα". (Οι άλλες συνέχειες στις επόμενες σελίδες)

Τις τελευταίες δυο ημέρες, εν τούτοις, πληροφορήθηκα από ιδιωτική πηγή, ότι το Διάταγμα τέθηκε σε εφαρμογή σε μια περιοχή και ως εκ τούτου είναι επιθυμητό όπως χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, σας υποβάλλω τις απόψεις της Κυβέρνησης της Αυτής Μεγαλειότητας αναφορικά με τις πρόνοιες του.

Στις 25 Οκτωβρίου, απαντώντας σε ημιεπίσημη επικοινωνία σας, σας απέστειλα τηλεγράφημα από το οποίο τα πιο κάτω αποτελούν απόσπασμα:

"Θα μπορείτε να ζητήσετε εργασία είτε σύμφωνα με τον παλαιό νόμο είτε με ένα νέο, όπως επιθυμείτε. Αλλά νομίζουμε ότι η τιμωρία θα πρέπει να είναι πρόστιμο σε χωριό και να μη πέφτει πάνω στους ιδιώτες, άλλως θα κατηγορηθούμε ότι καθιερώνουμε τη δουλεία".

Το Διάταγμα όπως έχει περάσει στην πραγματικότητα στο μεγαλύτερο του μέρος, βρίσκεται σε αρμονία με αυτές τις οδηγίες.

Στην ουσία προβλέπει ότι δυνατό να ζητηθεί από περιοχή να συνεισφέρουν στο κόστος των δημοσίων έργων για τα οποία ενδιαφέρονται, με μέσα, όπως ο φόρος που κυμαίνεται από μια λίρα, μέχρι δέκα σελίνια και τρεις λίρες, και ο οποίος είναι καταβλητέος από όχι πέραν του ενός τρίτου αυτών, που είναι υπόχρεοι.

Γι' αυτούς που μπορούν αυτό δεν φαίνεται να αποτελεί υπερβολική συνεισφορά για την κατασκευή της απαιτούμενης εργασίας.

Εκείνοι που είναι φτωχοί, δυνατόν, όταν έλθει η σειρά τους, εάν έχουν την ευχαρίστηση, αντί να πληρώνουν, να προσφέρουν εργασία, σε ποσοστό όχι πάνω από 30 ημέρες τον κάθε χρόνο ή 15 ημέρες οποιασδήποτε στιγμή και η εργασία θα πληρώνεται από την Κυβέρνηση με ένα σελίνι την ημέρα.

Αυτός ο τρόπος επιβολής δημοσίων έργων στις κοινότητες που θα ωφελούνται αναφέρεται από σας ότι έχει καθιερωθεί από αμνημονεύτων χρόνων, παρόλον ότι στην παροχή της ανταμοιβής της προσφερόμενης εργασίας, αυτό επιβάλλεται σε πιο χαριστικό τρόπο παρά με τον υφιστάμενο προηγούμενως τουρκικό Νόμο.

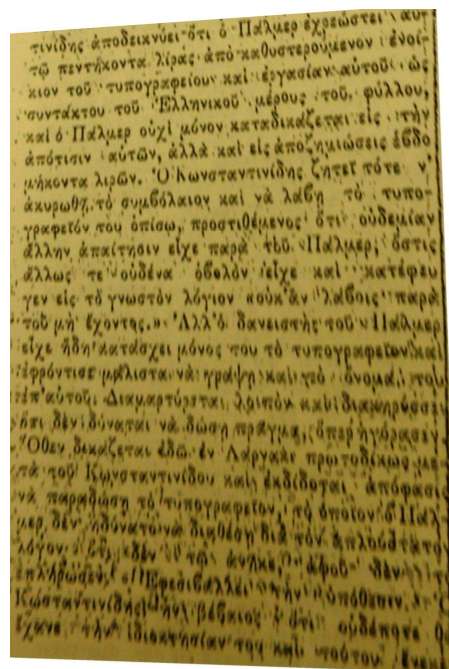
Μια πρόνοια εν τούτοις του Διατάγματος (η δεκάτη) δεν είναι εντελώς σύμφωνη με την αρχή που τίθεται στο τηλεγράφημα μου της 26ης Οκτωβρίου. Προβλέπει ότι πρόσωπα που επιλέγουν να συνεισφέρουν διά της εργασίας αντί της πληρωμής θα υποχρεώνονται να εκτελούν την εργασία που έχουν αναλάβει, διά φυλακίσεως εάν είναι ανάγκη.

Δεν υποχρεώνονται κατ' αρχήν να εργασθούν, αλλά υποχρεώνονται να ολοκληρώσουν τις μέρες τους (που έχουν υποσχεθεί) μια και έχουν επιλέξει όπως η συνεισφορά τους θα είναι υπό τη μορφή της εργασίας.

Πρόνοιες αναφορικά με αναγκαστική εργασία για την κατασκευή ή επιδιόρθωση δημοσίων δρόμων κλπ έχουν εισαχθεί γενικά στις νομοθεσίες της Βορείου Αμερικής, των Δυτικών Ινδιών και των Ανατολικών Αποικιών, ως επίσης και στην Ινδία και δεν είναι άγνωστες στους νόμους αυτής της χώρας και της Σκωτίας.

Εν τούτοις η πρόνοια αυτή πρόκειται να κριθεί με τα όσα προηγούνται και τα οποία εκτελούνται από τις άλλες κτήσεις της Αυτής Μεγαλειότητας, δεν υπάρχει ένσταση να ακολουθηθεί η πορεία που έχετε ακολουθήσει.

Παρόλον τούτο η Κυβέρνηση της Αυτής Μεγαλειότητας

Η τεταρτη συνέχεια του άθρου του ΝΕΟΥ ΚΙΤΙΟΥ της 29/10 Απριλίου 1880 υπό τον τίτλο "Ουδέ τούρκικα". (Η συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

το βλέπει εξολοκλήρου σοφότερο να εμμένει προς το παρόν στην πολιτική που έχει τεθεί από το τηλεγράφημά μου της 25ης Οκτωβρίου και να πράξει τούτο με βάση τα όσα αναφέρονται στις οδηγίες.

Οποιαδήποτε διευθέτηση η οποία δίνει την ευκαιρία να αποδοθεί, λανθασμένα, στην αγγλική Κυβέρνηση η άσκηση η οποία μπορεί να θεωρηθεί σχετική με τη δουλεία δυνατόν να εξασθενήσει την εξουσία της στις επαφές της με τις γειτονικές χώρες, όπου η δουλειά συνεχίζει να υφίσταται.

Η γεωγραφική θέση της Κύπρου έχει ιδιαίτερη σημασία προς αυτή την κατεύθυνση. Ενας άλλος ισχυρός λόγος που μπορεί να βρεθεί στην περίπτωση αυτή είναι ότι στην εκτέλεση οποιουδήποτε νόμου τέτοιας μορφής, η εξοχότητα σας θα αναγκασθεί να στηριχθεί στη χρησιμοποίηση πρακτόρων που δεν είναι εκπαιδευμένοι υπό μια αγγλική Κυβέρνηση.

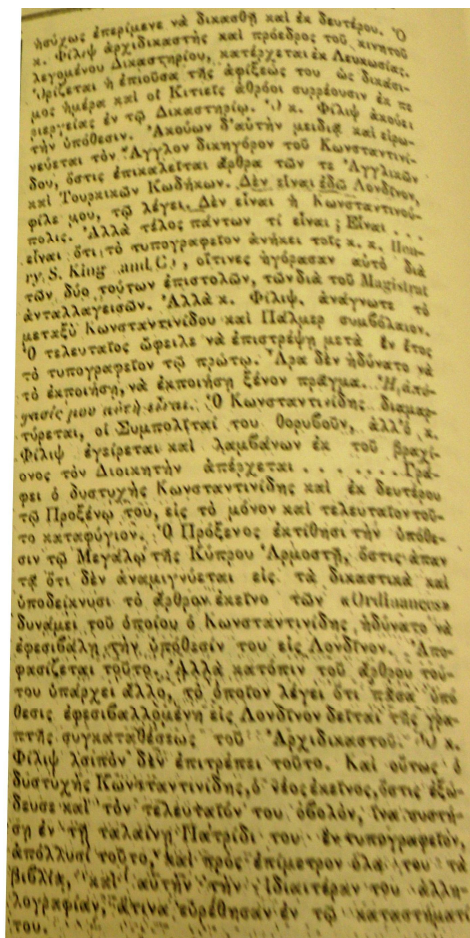
Πρέπει να ζητήσω από σας, ως εκ τούτου, όπως σε μια σύντομη σύσκεψη του Νομοθετικού Συμβουλίου, προτείνετε ακύρωση της 1ης παραγράφου, η οποία προβλέπει τη χρήση φυλάκισης για σκοπούς υποχρεωτικής εκτέλεσης εργασίας.

Το πρόσωπο εκείνο που απουσιάζει από εργασία, αφού επέλεξε όπως η συνεισφορά του γίνει με εργασία, θα πρέπει, βεβαίως, να εξακολουθήσει να υπόκειται σε μικρότερο πρόστιμο που θα επιβάλλεται όταν αποτύχει να εκπληρώσει την υποχρέωση που έχει αναλάβει".

Μένω

(υπογραφή)

Σώλσμπερι

Το πέμπτο και τελευταίο μέρος του άρθρου του ΝΕΟΥ ΚΙΤΙΟΥ της 29/10 Απριλίου 1880 υπό τον τίτλο "Ουδέ τούρκικα".

Ο Υπατος Αρμοστής Σερ Γκάρνερ Γούλσλη ακολούθησε τις οδηγίες του Σώλσμπερι και τροποποίησε αμέσως την πρόνοια 10, στις 28 Απριλίου 1879.

Σύμφωνα με την τροποποίηση σε κανένα πρόσωπο που παράκουε το Διάταγμα, δεν θα επιβαλλόταν άλλη ποινή εκτός από πρόστιμο.

Η αλλαγή που στάληκε προς ενημέρωση του Σώλσμπερι με ιδιαίτερη επιστολή του Σερ Γκάρνερ στις 7 Μαΐου προέβλεπε:

Το άρθρο 10 του Διατάγματος ακυρώνεται εξ ολοκλήρου και αντικαθίσταται με το πιο κάτω:

"Κάθε πρόσωπο που εργάζεται σύμφωνα με το Διάταγμα αυτό στα δημόσια Έργα, και το οποίο χωρίς άδεια του υπεύθυνου αξιωματικού στο εργαζόμενο τμήμα, στο οποίο ανήκει, εγκαταλείψει την εργασία του, θα υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τη μιά λίρα".